

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 " — "
 Negyedévre 2 50 "
 Egy hóra 1 " — "
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivétellel.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és
 Kiadóhivatal:

F. uca, Simonffy-ház,
 a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

Két nap mozgalmái.

Debrecen, február 26.

Debrecen most lefolyt szombatja és vasárnapja ismét azok közé tartozott, melyek a város köz és társaséletének rohamos haladását, elismerésre méltó fejlettségét jelentik.

E két napon közgyűlést tartott a debreceni első takarékpénztár, az ipar és kereskedelmi bank, az ügyvédi kamara, a városi dalegylet, az ev. ref. egyház-tanács, Zion-egylet stb.

Szombaton tartatott meg a dalegylet harmadik hangversenye és a független-ségi párt bálja s még ezenkívül számos érdekes hullámverése is volt e mozgalmas és nagyvárosias életnek.

Mindezekre vonatkozó tudósításaink — beérkezésük sorrendjébe — itt következnek:

I.

A debreceni első takarékpénztár közgyűlése.

Debrecen legrégibb, legerősebb pénzüze-te tegnap tartotta meg nagyvennyolcadik évi rendes közgyűlését Szepesi Antal vezér igaz-gató elnöke alatt. A közgyűlés a múlt évi nyereségből részvényeiként 96 frt. osztáék ki-adását határozta el; a debreceni egye-temre 10.000 koronás alapítványt szavazott meg s végül az új a szabályok szerint az intézet üzlet körébe bevoná a jelzáloglevél üzlet

biztosítékul kijelölte a 227.000 frtra becsült Hungária nevű nagy kétemeleletes bérházat.

A gyűlés lefolyásáról tudósítónk ezeket írja:

A gyűlést Szepessy Antal fél 11 órakor nyitotta meg s konstatálván a határozat képes-séget, a gyűlés vezetésére ő kiáltót ki elnökké. Jelen volt 47 részvényes 433 részvényt képvé-selve és 414 szavazatra jogosítva.

A jegyzőkönyvet Komlóssy Arthur vezette; hitelesítésre. Ormódi Lajos és Ko-szorus Lajos, a szavazatok összeszámolására Lengyel Imre, Lukács Ámin és dr. Simonffy Béla kérték fel.

Komlóssy Arthur szakaszonként fel-olvasta az igazgatóság évi jelentését melyből közöljük a következőket:

A lefolyt év úgy a hazai, mint a helyi pénzviszonyok tekintetében igen változatos volt. Az év elején az elhelyezést kereső töke any-nyira erősen áramlott a pénzintézetek felé, hogy a budapestiek jónak látták a betéti kamatlábat lejobb szállítani, sőt mi is, — a régebben elhe-lyezett betéteket nem érintve — egyidőre be-szüntettük a 4 1/4 % os betétek elfogadását, mert az állami conversio folytán leszállott kamatláb a betéteknek még nagyobb szaporodását he-lyezte kilátásba. Ez azonban nem következett be, mert a töke teljes erejével az ingatlanok felé fordult, azokat valóssággal megrobasta és a földbirtokok árait hallatlan magasságra fel is hajtotta.

Az o'c-ó pénzre való kilátás folytán szo-kaatlan nagy mérvet öltött az építkezési hajlam s az építkezési kölcsönök iránti kérvények nagy számmal érkeztek. Később a terményárak ked-vezőtlensége miatt gazdáink vonakodtak ter-

menyeiket a piacra vinni s folyó szükségleteik fedezése végett inkább kölcsönpénzhez folya-modtak. Kölcsönpénzt használt tehát a földbir-tokot vásárló, az építkező, a gazda, iparos és kereskedő egyiránt, a minék természetes követ-kezménye lón, hogy rákerült a sor a pén inté-zeteknél elhelyezett kamatozó tőkékre is s azokat a betevők nagyobb mértékben kezdték felmondogatni és kivenni.

Mindezekhez hozzájárult még az is, hogy a külföldi piacokon a pénz mindinkább kere-setté vált, ez által megdrágult, mely okoknak összehatása folytán az év utolsó negyedében oda fejlődtek a viszonyok, hogy saját hitelünknek igénybe vétele mellett is nagyobb kölcsönöknek megszavazásától tartózkodnunk kellett s törek-vésünket oda irányítottuk, hogy régi ügyfeleink-vel az összeköttetést fenntartva, első sorban ezeknek szükségleteit elégítsük ki. Új kölcsö-nöket pedig csak kivételes esetekben szavaz-tunk meg.

Az Osztrák-magyar bank 1893 Október 6-án emelte fel a kamat lábat egy egész szá-zalékkal, mely emelés az egész évben fennállott s csakis folyó 1894 év Január hó 23-án szál-lított le 1/2 % -kal. Ennek dacára mi nem emeltük fel a kölcsönök kamatait egy üzlet ágazatnál sem, csupán csak a 6 %-os aluliaknál 1/4 %, — legfeljebb 1/2 % -kal; a betétek után azonban 4 1/2 % kamat nyújtást ismét gyakor-latba vittük.

Betétforgalmunk — mint az alább amaga helyén látható — az előző évit tetemesen meg-haladta; csak hogy ezen évben a betétek összege 57,889 fttal a attamaradt a múlt évének, ellenben a kivétel 471,738 fttal multa felül az 1892-dik évit, miné fogva betéteink — a tőkésített ka-matok hozzáadásával is — az előző év állomá-

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

Messziről.

Miből van az a toll,
 A mivel én hozzám,
 Az én kedves rózsám
 A levelet írja?
 ...Lehet, hogy aranyból,
 Lehet hogy gyémántból,
 Lehet, hogy valami
 Párja után síró
 Rab madár tollából,
 Szép fehér tollából.
 — Nem tudom miből van
 De akár miből van:
 Áldja meg az Isten!

Örömet, bán-tát
 A mire leírja:
 Miből van miből van,
 A levél papírja?
 ...Még lehet virágból,
 Liliomlevélből;
 Még lehet, úgy hull le
 Valahogy az égből;
 O lafőnt esinálják
 Haza szálló felhők
 Fehér pereméből.
 — Nem tudom, miből van,
 De akár miből van:
 Áldja meg az Isten!

Miből van, miből van, —
 Szíve óhjtása,
 Tiszta, hű szerelme
 Hozzám vágyódása
 Az én galambomnak?

...Lehet, hogy sugárból,
 Meleg napsugárból,
 Vagy talán hajnali
 Harmatos mezőkön
 Egybegyűjtögetett
 Pitypalaty szőlőből,
 Vadgalamb búzából!
 — Nem tudom, miből van,
 De akár miből van:
 Áldja meg az Isten!

Szabolcska Mihály.

A nyomorék.

— Soukop R. W. —

Méla caönd honolt a szép zöld parkban,
 sürrü lombzatok között végtelenül kellemes és
 oly nyomasztóan szomorú volt a hely. A zöld
 gyepszönyegen kis kizikoci állott és benne, a
 fagytól meggémberevedve, fiatal szép leányka ült.
 Béna, nyomorék lábait a takaró alá rejtette,
 gyöngye kis kacsoi reszkette játszadoztak rajta,
 halottsápadt arcán mély szomorúság ült.

A koci mellett a fűvön ült kis nővére a
 hű vezető. Tépte a virágokat, koszorukat kötö-
 zött és kacagva, nevetve a beteg hajába tűzte.
 Tulról zene hallatszott, vidám, gondtalan
 emberek vonultak el a kertrács előtt, hangos
 nevetés, tréfa hatott el a leánykákig.

— Hallod nővérem, mily vidámak az
 emberek? — kezdé a beteg és gyöngye
 reszketés futotta át tagjait. — Nem akarsz te
 is kissé odamenni megnézni a felcicomázott
 embereket? Hagyj addig magamra, aztán jer
 újra értem!

— Nem édesem, itt maradok nálad, nem
 akarok szórakozni, míg te itt szomorkodol; nem
 volna örömem, rád gondolnék mindig.

A szegény nyomorék kihajolt kocsijából.
 — Cökölj meg nővérem! — szölt és
 szemében fájó könnyek csillogtak.

— Tudod — kezdé a kicsi — mit mon-
 dott tegnap az orvos jó apáknak? A beteg-
 ség kedvező lefoyást vesz, a fájdalmak lecsil-
 lapodtak, még csak pár heti türelem, és az
 elvesztett labákat pótolni fogjuk; aztán —
 csevegte vidáman a gyermek — újra egész-sé-
 ges lábaid lesznek, lepkéket üzünk tarka ré-
 ten, fogósdit játszunk, aztán te is jöhetsz a
 zenéhez, táncolhatsz, oh, mint örülök már
 most is!

— Éles kis hugom, a mi elveszett, az
 már vissza nem adható. — Az orvos ur jó
 ember, és én hálás vagyok, hogy annyit tárad
 velem és hogy atyánkat annyira biztatja, kit
 nyomorúságom bánata lesújt, de azok a lábak,
 miket ő ad, nem fognak engem bordhatni, én
 szegény nyomorék vagyok!

A kicsike felzokogott.
 — Hát már nem lesznek lábaid; nem játsz-
 hatsz velem fogósdit és nem látalak többé tán-
 colni. Szegény, nővérem!

— Látod — kezdé a beteg kis szünet
 után reszkető hangon — ha szerencsétlenség-
 gemre gondolok, mindig azt hiszem, Isten
 küldte rám e megpóbtatást, mert előbb
 nagyon, nagyon boldog voltam. Te még kis
 gyermek vagy, alig érted, a mit mondok, és
 mégis azt hiszem, jó lesz, ha elmondom, ki
 tudja, később lesz-e reá időm. — Jer ide
 közelébb hozzám, hogy ne beszéljek oly hango-
 san, így és most hallgass rám figyelmesen.

— Emlékszel még arra a szép szöke
 tisztre, a ki ezelőtt oly gyakran látogatott
 meg és neked oly szép játékszereket hozott;
 oly gyorsan futott át a réten, mint a nyul,
 és mi alig tuftunk nyomába érni, aztán milyen

nyához képest 55,892 frttal apadtak, a mire már két évtized óta nem volt eset.

Tekintve, hogy a különböző üzletágak — alább részletezve — összesen mintegy 1,045,000 frt emelkedést tüntetnek elő, könnyen megérthető, hogy a mindenkori helyzet szigorú megbirálása mellett minő körültekintéssel kellett eljárunk, hogy ügyleteinket minden irányban kellő megegyezésre tudjuk elintézni.

Az igazgatóság és felügyelő bizottság az elmúlt évben, — különösen a December 10-én tartott rendkívüli közgyűlés elé tűzött fontos ügyek előkészítése, továbbá a válságos helyzet folytán — fokozott tevékenységet fejtett ki. Tartatott az elmúlt év folyamán XXXVI rendes igazgatósági ülés, melyeken 1130 jegyzőkönyvi szám intéztetett el; ezenkívül volt 42 jogügyi, üzleti, leltározó és ingatlanokra felügyelő szakbizottsági ülés.

A december hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlés által elfogadott új részvény kibocsátások műveletének eredménye csak ez év végén tűnő ki, a módosított alapszabályok pedig csak 1894. December 31-kén lépő életbe, ezek az 1894-dik évet is csak átmenetileg, — az elmúlt 1893-dik üzleti évet pedig éppen nem érintették. Köteleességünknek tartjuk azonban bejelenteni, hogy ezen r. k. közgyűlés határozatai úgy az alap és tartaléktőke emelése, — az új részvények kibocsátása, — a záloglevél üzlet életbeléptetése, mint az alapszabályok módosítása tekintetében a debreceni kir. törvényszék, mint illetékes kereskedelmi bíróság által, annak 17,168/1893 K. sz. a végzésével jóváhagyatnak.

Az egyes üzletágak 1893. dec. 31-diki állományát következő adatok tüntetik fel: pénztári forgalom: 16,442,456 frt bevétel, 16,413,310 frt kiadás. — A betét állomány dec. 31-én 6,469,170 frt. Váltó tárca állomány 6887 db. 3,963,78 frt értékben. Kézizálogra adott kölcsönök állománya 240 db. 47,736 frt értékben. Jelzálogra adott kölcsönök állománya 1821 db. kötvényen 1,733,099 frt 24 kr. értékkel, melyből 9,144,47 frt törlesztéses kölcsön. A betét állomány 55,892 frttal csökkent, a váltó állomány 849,250 frttal, a jelzálog kölcsön állomány 377,900 frttal, a folyószámlái hitel üzlet 120,000, az értékpapírok árkülönbözeti tartaléka 16,597 frttal emelkedett, az értékpapírok állománya pedig eladások folytán 214,225 frt névértékkel csökkent.

A betérjesztett számadások és kimutatások szerint az 1893-dik év üzleti eredménye 86,617 frt 48 kr nyereséget tüntet ki, melyhez hozzáadva az 1892-dik évről előrehozott 368 forint 65 krt, rendelkezésre áll jelenleg: 86,986 frt 13 krajcár.

A 86,986 frt 13 kr nyereségnek felosztására nézve — a törvény és alapszabályaink rendelkezéseit szem előtt tartva — következő javaslatot tette az igazgatóság:

1. A tartaléktőkéhez a múlt évi tiszta nyereségnek 10%-ja 8661 frt 75 kr, ugyanannak növelésére 1333 frt 25 kr együtt 10,000 forint.

2. A nyugdíj-tartaléktőkéhez a meglévő 50,000 forintnak 5%-ja 2500 frt ennek növelésére 500 frt együtt 3000 frt.

3. Igazgatóság jutalékául a tiszta nyereségnek 6%-ja 5197 frt 45 kr.

4. Tisztviselők jutalékául a tiszta nyereségnek 2%-ja 1732 frt 35 kr, ennek kipótlására 327 frt 65 kr, együtt 2060 frt.

5. Osztalékul a részvényeseknek 600 részvény után 90 frtjával 54,000 frt.

6. Adakozásokra: a) szokásos célokra 1200 frt, b) kereskedelmi akadémia 5000 frtos építési alapítvány negyedik részletére 1000 forint, c) a debreceni zenedének felszerelésekre 1000 frt, d) Jókai műveinek diszkiadására — a kereskedelmi akadémia könyvtára részére ajándékul — előfizetés 200 frt, e) millenniumi országos kiállítás, pénzügyi csoportjában való részvételre megajánlandó 600 frt hozzájárulás, első részletére 200 frt; együtt 3600 forint.

7. Házak tartalékául 3000 frt.

8. Jubileumi költségek tartalékára 2000 forint.

Előrejel 1894-re 4129 frt 08 kr. Együtt: **86 986 forint 13 krajcár.**

E szerint minden egyes részvény után osztalékul 90 frt adandó, ezen összegnek a részvények 5-dik számú szelvényei beszolgáltatása mellett, — folyó 1894. évi március 1-én napjától kezdve — az intézet pénztáránál és a Magyar általános hitelbanknál Budapesten — kifizetését indítványozzuk.

Koszoru Lajos indítványára, ki méltatta az igazgatóság érdemeit, a közgyűlés a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőségnek jegyzőkönyvbe foglalt köszönete mellett megadta; egyúttal a tisztikarnak is köszönetet mondott.

A nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatnál Tóth Béla építész kifogásolta az 1894-re előírt jubileumi költségekre való fővételét, miután az új részvények kibocsátása folytán létesülő tartalékalapúal már gondoskodva van a jubileumi költségekről; — indítványozza, hogy e 2000 frt-hoz csatoltassék még az 1894-re előírtba hozni javasolt összegből 4000 frt, s az ekként kikerekített 6000 frtből még 10—10 frt adassék osztalékul, miáltal az osztalék 100 frtra emelkedik.

Szepessy Antal Zádor Lajos és Szabó Kálmán felvilágosító szavai után a közgyűlés mellőzte Tóth Béla indítványát és egyhangulag elfogadta az igazgatóság javaslatát a nyereség felosztására nézve.

Hasonló képen egyhangulag, nagy lelkesedéssel elfogadta az igazgatóság indítványát az iránt, hogy a debreceni első takarékpénztár 50 éves fennállása egyik emlékére **tízezer korona** alapítványt tezen a debreceni egyetemre s ez alapítványt 1896-ban egy összegben fizeti ki. A felolvasott alapító levelet szintén egyhangulag fogadta el a közgyűlés s azt már most mind átadja az egyetem végrehajtó bizottságának. — A közgyűlés következő tárgya volt a múlt évi dec. 10-én tartott rendkívüli közgyűlés határozata értelmében az igazgatóság javaslata az iránt, hogy a záloglevelek biztosítékául, mely üzletágot a részvény-tőke felemelésével egyidejűleg honosítja meg a takarékpénztár a tulsart tulajdonát tévő és a mérlegben 227,628 frtal zerselő „Hungaria” nevű bérház jelöltesék ki. Az ingatlanok rovásában pedig az ekként keletkező hiány az értékpapírok árkülönbözeti tartalékából mely 335,759 frt-ot tesz, 200,000 frtnak az átirásával pótolassék.

Marton Imre ügyvéd részvényes aggodalmait fejezte ki arra nézve, hogy a kereskedelmi miniszter esetleg nem fogadjék el a törvény által megkívánt 200,000 frt minimum is biztosíték alapjául a megjelölt ingatlant. Indítványozta tehát, hogy ha ne alán ez az eset bekövetkeznék, hatalmaztassék fel az igazgatóság arra, hogy a záloglevél üzlet biztosítékát értékpapírokban is kimutathassa.

A közgyűlés az indítványt elfogadta. Végül a kilépett 10 igazgatósági tag, a beteges Béressi Sámuel kivételével ismét megválasztott, — Béressy Sámuel helyét a részvényesek bizalmából Simonffy Emil foglalta el.

II.

Az ipar- és kereskedelmi bank közgyűlése.

A debreceni ipar- és kereskedelmi bank igazgatósága az intézet 25-dik évről depimáló hatású jelentést terjesztett tegnap a részvényesek elé.

A negyedszázadot megért bank a jubilearis esztendőben olyan csekély nyereséggel zárta évi mérlegét, hogy a mi még soha nem történt fennállása óta, s osztalékot nem fizet. Mégis az, a tulzott híresztelés, hogy t. i. erős ellenzék szervezkedik, bizalmatlanságot szavazni az igazgatóságnak, nem következett be. A közgyűlés szebb jövő reményében elfogadta az igazgatóság jelentésében foglalt indítványt s megadta a felmentvényt.

A közgyűlés különben Sesztina Lajos elnöklele alatt folyt le. Az igazgatóság jelentése, mely a múlt évi üzlet kedvezőtlen eredményének okait is kifejti, — kivonatosan így hangzik:

Intézetünk a lefolyt évben dacára annak, hogy a bevételben az elmúlt évhez képest némi emelkedés mutatkozik, nem ért el oly eredményt, mely után a t. közgyűlés kielégítő osztalék fellet rendelkezhetne. Oly tényezők voltak az üzletre befolyással, hogy mérlegünket csekély haszonnal kellett lezárunk.

Leghátrányosabban befolyásolta az üzleti eredményt azon körülmény, hogy az 1892 ki év végén két helybeli cég bukásából eredő kö-

nagyot kacagott, mikor te egy papírszeletkét rejtettél sapkájába, melyre azt irtad: Szeretlek! Mesés könyvekben gyakran olvashattál elátkozott királyleányokról, lovagokról, akik megmentették aztán milyen nagyon szerették egymást. Látod, ilyen lovag volt a szőke tiszt is és én voltam a királyleány: ő szeretott én is jó szemmel néztem, és kérte atyánktól, hogy neje lehessenek.

— Oh ez már szép — kiáltott a kicsike, — így hát tiszt neje leszesz és a kaszárnyában fogsz lakni; ott szép nagy udvar van, ott vidáman fogunk játszani, majd a szép szőke tiszt dobja a labdát és mi... Igen, de a lábaid szakítá felbe a gyermek ártatlan csevegését. — Nos, addig talán fogsz járni, és én majd szépen megkérem az orvos urat...

Itt hirtelen elhallgatott, mintha észrevette volna, hogy nem jó e tárgyról beszélnie: — Kérlek nővérem, beszélj tovább, oly szíven hallom e történetet, — esdedzett és fejét hizelegve hajta nővére ölébe.

A beteg sovány, gyöngye kezével végig simitá a gyermek lágy firtós fejét és folytatá:

— A szőke tiszt igazán nagyon szeretett, naponta eljött és mindig hozott valami ajándékot. Tudod, az a kis ládácska szobánk sarkában abban tartottam a kis ajándékokat, nehogy valami elvezzsen vagy eltörjön. És ha meghalok — a beteg hangja fátyolozott lett, tompán, rekedten tört elő melléből — ha Isten magához veene, igérd meg nővérem, hogy e szekrényre vigyáznai fogsz, megőrzöd, mint ereklyét!

Tekintete kéréleg csügött kis huga arcán.

— Nem szabad meghalnod! — zokogott a gyermek, — a jó Isten nem vesz magához!

— Könnyekben tört ki, és göresösen fonta karjait a beteg reszkető teste körül. Nem fogsz meghalni testvérem, édes jó nővérem nem, ugy-e nem? Csak meg akartál ijeszteni? És könnyen édes gyermekem mosoly tűnt át.

A beteg magához vonta kis hugát és megcsókolta a tiszt, angyali homlokát.

A két testvér sokáig tartá egymást átkarolva. Csönd volt, szellő se rezgett meg a falombot, a bogarak halkán zümmögtek a fűben, és a zene is gyöngén, tompán hallatszott át.

— Hadd beszéljek tovább — szóló végre a beteg, mint édes álomból felriadva, — nincs már sok mondani valóm. Emlékszel, mikor a szőke tiszttel kikocsiztunk és én a gyorsan tovarobogó hintóból vakmerően kiugrottam és lábaim a kerék alá kerültek. A szőke tiszt felemelt és haza hozott; és betegségem alatt is gyakran eljött, megnézni, hogy vagyok, és aztán — ziháló melle alig adta ki a szót — és aztán nem jött többé, nem akarta látni a szétroncsolt lábakat.

A beteg tompán hörgöve hanyatlott vissza párnájára. Hirtelen felemelkedett és vonásában iszonyu rémület kifejezésével bámult a bokrok sűrűjébe, mintha kísértetet látta.

— Csitt, testvérem, ott, ott, látod, halod? — hebegé kiműlten.

A járdán messze távolról, eléggé halgatól, egy kard egyhangú kimért pengése halatszott.

— Ő az, — a beteg ajkáról a tájdalom iszonyu kiáltása lebbent el, — látom, ott, ott, vele — menyasszonya!...

A halvány fej visszahanyatlott a párnára.

vetel-ünknek még függő összegét le kellett írunk, azontul tartuk teljesen a házainkra felvett kölcsön után nyert értékpapiroknál előállott, továbbá ezen kölcsön után fizetett kincstári illetéket és más költségeket: hátrányos volt még üzletünkre a múlt év utolsó negyedében előálló pénzülség, mert az által a visszaleszámítási kamat aránytalanul drágult, oly annyira, hogy alig maradt némi különbség a nyert és fizetett kamatok után.

Ezen körülmények felolása után múlt évi forgalmunkról következő áttekintést terjesztjük a tisztelt közgyűlés elé:

Váltó állomány 1893 dec. 31-én 2082 db. 934,834 frt. 10 kr. értékben, az évi emelkedés mintegy 190000 frt. Eölegek állománya 233 db. 66,389 frt. értékben.

A betét állomány 1,39526 frt. 51 kr., az előző évihez képest 125000 fittal csökkent, ellenben a folyó számla forgalom 270,000 fittal növekedett, — s összesen 5,512280 frt volt a giró forgalom is félmillió frt tett, az emelkedés 4549601 frtra a pénztári forgalom pedig mintegy 12 millió frtra rugott.

A szabályszerű leírások után maradt a lefolyt 1893. évről haszon 3479 frt 37 kr. — 1892. évi előrehozat 503 frt 44 kr. 3982 frt 81 kr.

Javaslatba hozzuk, hogy a felügyelő bizottság jutalmazására 300 frt a rendes tartalék tőke gyarapítására fordítsassék, miáltal a rendes tartalék tőke 32 000 frtra emelkedik 2628 frt 32 kr. 2928 frt 32 kr. és a fennmaradó 1054 frt 49 kr. a jövő évi új számlára vezetessék előre.

Végül jelentjük, hogy a Nagy-Várud utcai bérházunk mérlegünkben már teljes értékben szerepel; ez ideig jövedelmezése várakozásunkon túl maradt ugyan, azon okból mert a bérlők gyors berbeadása következtében utólagos javítási és fentartási költségek merültek fel, de ilyenek jövőben reméljük csekélyebb mérvben fognak előfordulni és még mintegy 700 □ öl terület építkezésre és jövedelmezésre felhasználható lesz, s így biztos reményünk van, hogy a házunk jövedelmezése a befektetett tőkének jól meg fog felelni.

A közgyűlés a jelentést s az abban foglalt javaslatokat a felügyelő bizottság hasonló tartalmu jelentésével együtt elfogadta s a felmentvényt megadta.

Az igazgatóság jelentéséhez mellékelve van egy táblázatos kimutatás 25 évi forgalomról. A pénztári forgalom 1869-től 1887-ig két millió frtról kilenc millióra emelkedett, — azóta évről-évre, kivéve 1891-et, csökkenés mutatkozik. A betét állomány, mely 1869-ben 209,275 frt volt, 1886-ig fokozatosan növekedett és 1886-ban másfél millióra emelkedett, — azóta hanyatlás van itt is. A váltótárca értéke 1885-ben volt a legmagasabb: egy millió frt, azóta 757 ezer és 955 ezer frt között ingadozik. — A nyereségre nézve legjobb évek 1870, 1878, 1880—1886, 1888. és 1891-diki évek voltak, a mikor 15,000 frt volt a legkisebb nyereség és 35,770 frt a legnagyobb. Az első években 20—30 ezer frt között váltakozik az osztalék összege, 1880-tól kezdve 15—18 ezer frtot osztott ki az intézet, 1887-ben már csak 7500 frtot, 1892-ben pedig 6000 frtot. A 25 évi átlagos kamatozás 9¹/₄%-ot tesz. — Hanem azért, az utolsó évek tanulságai sürgősen követelik a gyökeres reformot. Ez áll érdekében a pénzüzetnek és a részvényeseknek.

III.

Az ügyvédi kamara közgyűlése.

(Alapítvány az egyetemre. Szilágyi Dezső üdvözlése. Küldöttség az orsz. liberális nagy gyűlésre.)

A debreceni ügyvédi kamara tegnap rendkívüli közgyűlést tartott dr. Kola János kir. tanácsos elnöklete alatt. Első tárgya volt az egyetem végrehajtó bizottságának felhívása az egyetem létesítésének támogatása tárgyában.

A közgyűlés elhatározta, hogy az egyetem jogi fakultásának erősítésére alapítványt tesz, a kamara helybeli és vidéki tagjainak önkéntes adományaiból és alapítványaiból. — E célból aláírási ívvel keresi meg az összes kartársakat, felhíván őket az adakozásra. Az ado-

mányok 1895. március 15-ig küldendők be a kamarához, mely az eddig begyűlt összeget március 15-én, mint a kamara alapítványát bocsátja az egyetemre fejlesztendő főiskola rendelkezésére; az alapítvány a jogi-kar erősítésére mindjárt akkor felhasználható lesz.

Dr. Kola János elnök ezer, Komlóssy Arthur alelnök, 500 Osváth Ferenc kamarai tag 200 koronát azonnal aláírtak.

Dr. Bakonyi Samu általános helyeslés mellett indítványozta, hogy a debreceni ügyvédi kamara, mely a polgári bizasságról szóló törvényjavaslat benyújtása óta ezuttal van először együtt, tudatában a házassági jog liberális szellemű rendezésének óriási fontosságának, és híven szabadelvű alá pontjához, a törvényjavaslatnak a képviselő ház elé való terjesztése felett érzett örömeinek adjon kifejezést és üdvözölje feliratban Szilágyi Dezső igazságügyi minisztert.

Osváth Ferencz és Juhász kifogásolták az indítvány tárgyalását, mert szerintük az ügyrend értelmében ezuttal az nem tárgyalható. A közgyűlés többi tagjai annál melegebben keltek védelmére a Bakonyi indítványának, melyet Osváth Ferencz és Juhász Ignác két szavazata ellenében el is fogadtak.

Az üdvözölő felirat szöveg-zésével dr. Megyeri Pál titkár és dr. Bakonyi Samu bizattak meg.

Ugyanazon két kamarai tag csinált gyöngye opozíciót, ugyancsak az ügyrendre hivatkozva a budapesti orszádos liberális nagy gyűlésre szóló meghívás tárgyalása ellen.

Többek pártoló felszólalása után (végre az ellenzék is megadta magát és beenyugodott a határozathozatalba) határozatott, hogy a debreceni ügyvédi kamara képviseltetni kívánja magát, a március 4-dikére Budapestre összehívott orsz. liberális nagy gyűlésre. Megbízta tehát a kamara elnökét dr. Kola János kir. tanácsost, hogy a meghívást a kamara tagjai között sürgősen közöltesse, a kamara képviseltetéséről gondoskodjék. Kívánatosnak tartja a közgyűlés, hogy az önként jelentkező kartársakból alakulandó küldöttséget a kamara elnöke vezesse.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

IV.

Presbyteri közgyűlés

A debreceni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap d. e. Kiss Áron püspök és Simonffy Imre polgm. kir. tan. főgondnok kettős nöklete alatt közgyűlést tartott. Több kisebb fontosságú tárgy került színyegre.

A dr. Kovács Sándor jogtanár lemondása folytán megüresedett egyházkerületi világi aljegyzői állása most folyó szavazásnál a presbyterium a debreceni egyház hat szavazattal dr. Bacsonyi Lajos jogtanárra adta.

V.

A dalegylet közgyűlése.

A debreceni babérkoszorús dalegylet tegnap tartotta évi rendes közgyűlését, a tagok szép száma érdeklődése mellett, a városháza nagytermében.

A gyűlést Márk Endre elnök nyitotta meg s azután régi szokás szerint Lengyel Imre díszelnök vezette tovább. A jegyzőkönyv hitelesítésére Kovács Mihály és Tikos József kérték fel.

Krasznai Ferenc felolvassa az elnökség évi jelentését az egylet múlt évi, örvendtes eseményekben gazdag működéséről. A közgyűlés felkéri a lapokat, hogy a jelentést, egész terjedelmében közöljék s azt külön is kiadomatja a közgyűlés.

A jelentést hozni fogjuk. A közgyűlés önmel vette tudomásul a jelentést s Márk Endre indítványára a városi tanácsnak, mely 800 frtot engedélyezett a fiúmei hangverseny költségeire, — a gazdasági tanintézet tanári karának, és a jogászörnek, melyek az egylet próbaestélyeire és üléseire díjtalanul engedett át alkalmas helyiséget, jegyzőkönyvileg fejte ki a köszönetét.

Stáhl Géza indítványára pedig Márk Endre elnök buzgó működése iránt mondott hálás köszönetet.

Pápay János és B. Szilágyi Imre számvizsgálók felolvasott jelentése szerint az egylet múlt évi bevétele 5993 frt. 16 kr. kiadásai pedig 2463 forint volt. — E kiadás összegben bele van foglalva a fiúmei magyar dalegylet zászló alapjára adott 5000 frt. a helybeli köldülés előtörlesztésre adott 200 frt. a jótékony nőegyletnek adott 100 frt. a gazdasági tanintézet segélyező egyletének adott 13 frt. 66 kr. és a debreceni egyetem javára a dec. 1-én tartott hangverseny jövedelméből kifizetett 800 frt 22 kr., ami összesen 1613 frt. 88 kr. A kimutatott 3529 frt. pénztári maradványból 2057 frt. alapító tagsági díjakra, 663 frt. a tartalék alapra, 28 frt. a zászló alapra 780 frt. pedig a folyó pénztárra esik.

Bárdos Géza pénztárnoknak köszönetet mondtak, Pápay Jánost és B. Szilágyi Imrét pedig számvizsgálókká újból megválasztották.

A költségvetést 1894 évre 3100 frt. 74 kr. bevétellel és 2800 frt. kiadással alapították meg. A kiadások között legnagyobb összeggel a fiúmei ut szerepel 1650 fittal.

Felolvasatott a Patay György által készített leltár, melyben a zászló 1058, a műtárgyak (billikomok, koszorúk) 930, a butorok 122, könyvek és hangjegyek (332 dal és ének hangjegye) 952 frt becsértékkel van felvéve, ezeknek beszerzési értéke sokkal több.

A választmány indítványára a közgyűlés az egylet tiszteletbeli tagjává választotta Bernáth Flóra urhölgyet, kinek az erről szóló okmányt küldöttség viszi meg, továbbá Ciotta János fiúmei polgármestert és Lung György fővárosi tanácsnokot, az országos dalár szövetés elnökét. — Torday Gábor indítványára Ciffer Nándor működő tagnak ugyanakkor köszönetet szavaztak az egylet körül szerzett érdemeiért.

Következett a tisztújítás és egy szép jelenet, mely az egylet tagjainak Márk Endre elnök iránt érzett törhetetlen ragaszkodását bizonyította. Márk Endre határozottan kijelentette, hogy főként egészségi okokból az elnöki tiszttel tovább nem viselheti, s kéri a közgyűlést, hogy helyette mást tiszteljen meg az elnöki teendőkkel. Erre egymásután állottak fel szólásra az egylet tagjai, a kik kérve kérték Márk Endrét, hogy épen most, a mikor a fiúmei országos dalversenyre készül az egylet, ne hagyja el a küzdőtér, ők másban nem bízhatnak s kénytelenek lesznek az egylettől visszavonulni. A hosszas, többszörös, a szeretet és bizalom megható meg megújuló jelei között ismétlődő kérésnek végre engedett Márk Endre és késznek nyilatkozott az elnöki tiszttel elvállalására.

Taps és szünni nem akaró éljenzéssel válaszolt a dalegyület erre a felvillanyozó kijelentésre.

A tisztújítás többi része is egyhangulag folyt le. Az eddigi tiszttelviselők ismét megválasztottak. A választmány tagjai is az eddigiek maradtak. Új választmányi tagok lettek: Körner Adolf és Király Gyula városi tanácsnokok. Néhai Zöld Mihály buzgó választmányi tag emléket jegyzőkönyvileg örökítették meg.

VI.

Jókai-ünnepély a főiskolában.

Nagyszámu közönség jelenlétében tartotta meg tegnap d. u. a magyar irodalmi önképzőköri társulat rendes havi gyűlését, melyet ez alkalommal a nagy költő tiszteletére rendezett. Kovácsy Kálmán I. éves joghallgató ünnepi ódája nyitotta meg a programot. Lendületes szavakban, allegorizálva mutatta be a költeményben Jókait, mely végső strófájában az ifjú érzelem, lelkesülés legmagasabb fokát érte el midőn a nagy költő magasztalására hangolja húrjait:

„Alkoss! Terep! Szódd lelked tarka álmát!
Oh, hadd mérangjunk szép regéden, —
Minden sorod ifju szívünkbe száll át,
S gyöngyökké válna benne megpiheu...

Alkoss! Teremt! dalolj hálás hazádnak!
Azé regéd mindenik sora, —
S míg szálló-szárnyon messze! messze szállnak,
Lesz híre! lesz-e szép magyar hazádnak!
Mert k ö l t ő véled nem hal meg soha!

Ezután Lenc Géza IV. é. theologus és társulati elnök tartotta meg talpraesett, minden ízében mély tanulmányt mutató felolvasását — különösen foglalkozva Jókai életével s leginkább fiatal korával. — Majd Csajághi Károly I. é. jogh. szavalta el erőteljes drámai hanggal Jókai „Munkácsi rab”-ját, melyet nagy tetszéssel fogadott a folyton érdeklődőközönség.

Hajdu János I. é. jogh. ügyes hangléptéssel, arcajátokkal olvasta fel Szabó Beitalan IV. é. jogh. „Egy éjjeli zene” című végelbeszélését, mely kevés híján újra-ára talált.

Végül Szűcs Sándor III. é. jogh. szavalta „A XX-ik században” című végelbeszélését s a szava ó ügyes alakításaiért, gesztikulációjáért tapsviharral adózott a publikum s öhajára egy utolsó darabbal: „Shakespeare Kutya-Bagason” befejeztetett az ünnepély mely minden pontjában varaközönség felől sikert s egyike volt azon ünnepélyeknek melyekben a nagy költőt igazi lelkesedéssel ünnepeleék.

— Országgyűlés. Finom kis catározással kezdődött a képviselőház szombati ülése. Szapáry Gyula gróf jogi mérkőzésre provokálta Szilágyi Dezső igazságügyminisztert. A mérkőzés eredménye az országban senki előtt sem lehet kétséges, ezért nem is írjuk meg, hogy ki győzött. Az ülés derekát Pulszky Ágost töltötte ki. Több mint két óra kereszttől szónokolt a szabadelvűpárt kiváló politikusa s az egész ház pártkülönbség nélkül élénk figyelemmel hallgatta végig. Eme felszólalásának politikai szükségét azt adta meg, hogy Apponyi a liberális Angliára hivatkozott, midőn a kötelező polgári házasság ellen argumntált. A tényeknek való világításba helyezése volt Pulszky mai beszédének fofeladata, a mit teljes mértékben meg is oldott. Ezután Hortoványi József a „Magyar Állam” főszerkesztője beszélt a javaslat ellen. Az ülés végén ismét föllendül a vita, a mennyiben Horváth Gyula szólalt föl, kinek beszédét méltó érdeklődéssel várták. Nemes szabadelvű szellem hatotta át a parlament régi tagjának minden egyes mondatát. Nyílt, határozott, férfias beszéd volt ez, mely őszinte volt minden irányban s épp azért respektust keltett mindenféle a liberális reformok mellett nyomós argumentumokat dobott a vita méregébe s ezek mellett fényes dialektikával cafolta Szapáry Gyula gróf tegnapi beszédét s élesen elárta eljárását, melylyel lemondása óta a helyzet tisztázását megakadályozta Horváth beszédét a liberális képviselők élénk tetszéssel kísérték.

— Mozgósítási hírek. Hitelt érdemlő helyen olvassunk egy zágrábi telegrammot, a mely szerint „Bechtolsheim hadtestparancsnok, a kit Bécsbe hívtak, szombati nemi ide érkezett; Bechtolsheim híre szerint fontos utasításokat kapott, melyek határunknak Szerbia felé való bitosítására vonatkoznak”. Milán király visszatért Belgrádba s amő a az oroszok még az eddignél is fokozottabb módo bujto-gatják a radikálisokat, kikben most ruzsofil érdekeinken kívül dolgozik az a fölött való bozuzézés is, hogy Sándor király csapta őket, — azóta várni lehetett és várni kellett, hogy a helyzet komplikálódni fog. — Simcs szerb minisztereinek Bécsbe utazott s odaérkezte után azonnal Kálnoky gróf külügyminiszterhez hajtatott, aki hosszabb kihallgatáson fogadta. A kihallgatás eredménye az lett hogy a hadügyminiszter táviratot menesztett Zágrábra Bechtolsheimhoz a 13-ik hadtestparancsnok-ágához, melyben a legnagyobb titokban a hadtest mozgósítását rendelte el; meg-hagyván, hogy Zimony, Rumánia, Mitrovicán és Bród határolásokot, a helyi viszonyoknak megfelelően, a szükséges kiegészítő csapatokkal lássa el, illetve erősítse meg Bechtolsheim hadtestparancsnok ennek

folytán sürgősen meghagyta a Péterváradon-zékelő 29-ik gyalogezred parancsnokságának, hogy a Zimonyban állomásozó két zászlóaljnak kiegészítése végett haladéktalanul induljon Zimonyba. A 29-ik ezred Beeskereken levő hadkiegészítő parancsnoksága pedig Pétervárra és onnan Zimonyba rendeltetett. — A Rumán, Indián, Franzthalon (Zimony mellett eibe yezett 12-ik uhlánus ezred, a parancsnokság székhelyén Rumánra rendeltetett összpontosításra. — A Mitrovicán székelő honvédség, melynek két zászlóalja Zimonyban van, Mitrovicán marad és a zimonyi két zászlóaljat a parancsnoksághoz rendelték vissza, hogy az új laktanyát a közös had-ereg rendelkezésére bocsássák. Mitrovicára a zágrábi 53-ik, esetleg az eszéki 7-ik gyalogezredet rendelik ki. Bródba, az ottani 70-ik gyalogezred két zászlóalja, a pétervárad-i ezredparancsnokság által, vagy a 15-ik (boszniai) hadtestparancsnoksága alá tartozó és Bosznia-ban elhelyezett 70-ik gyalogezred hadkiegészítésével lesz kiegészítve. A horvátországi 13-ik hadtestparancsnokság alá tartozó összes csapatok készenlét parancsot kaptak. Hasonlóan elrendelte volna a hadügyminiszter Waldsátta bárónál a temesvári 7-ik hadtestparancsnokánál, — melyhez a 39. gyalogezred is tartozik — hogy a szerb határral szomszédos Pancsova, Kubin, Bziás, Drenkova és Orsova városok megteleő katonai megerősítéséről haladéktalanul gondoskodjék. A boszniai 15-ik hadtest parancsnokságának, Appel bárónak Szarajevóba, mint Bécsből jelentik, hasonló távirati rendelet ment. A mint Belgrádtól táviratozzák, a szerb kormány e hó 27-ére a behívott 10,000 póttartalékosok bevonulása után elendei az általa n o z g o s i t á s t, hogy elejét vegye az Oroszország által szított forradalomnak.

Színház.

* Százharminckilencedik előadás. A színházi tudósítások címét képező folyószámot két estén keresztül a dalegylet hangversenye szaktította meg. Azt hisszük, hogy az igazgató szívesen veszi tőlünk azt a kívánságot, hogy ez előadásai minden estén a telt nézőtér előtt folyjanak le, s a közönség sympathiáinak akkorára növekvését jelezzék, mint a hogy azt a concert-estéken láttuk. Kivanjunk továbbá, hogy a négy koncert nap (a Pécskayé és a dalegyleté) ne legyen oly kaviár, mely a rendes színházi koszt vendégeinek apasztásával járjon. — Tegnap K. K o p á c s y Juliska asszonyt láttuk viszont „Fehő Klári” R á t k a i népszínművének csm szerepében. A vasárnap népszínmű nap lévén Debreczenben, nem bánjuk, hogy a tegnapi hird tett Offentach féle operette, az „Orfeus az alvilág”-ban, a katonai zenekar egy részének maszemű szolgálati elfoglaltsága miatt, későbbre maradt. A vendégszereplő művészön szeret tre-néltségének és élénk kedélyének egész teljeségét öntötte a szerepbe s kivált a darab nagy jelenetében, az igazán drámai szent kép jelenetben érdemelte ki a közönség tapsait és éljenseit. F e r e n c z y József szép népdalaival, különösen az „Azért világ” kezdetével ért el nagy hatást. Voltak szerepváltozások is; Gergőt R ó z s a h e g y i vette át Kr é m e r Jenőtől, a ki Istókot játszotta; kupléi közül a p o g á r i házasságról szólót tapsolták meg erősbben. Ezt szerpet eddig a betegeskedő Andorffy Péter játszotta, Balintot R ó z s a h e g y i helyett H a l m a i n a k osztották, a kit bátran lehet önálló szerepekben alkalmazni. A többi szereplőt véve sorba: L u b r i n c z Julia adta A b a A n d r á s n é t, L o c s a r e k n é özvégy R o k k á n é szerepében a kaczagás miatt könnyeztetett meg; H e v e s i G á b o r A b a A n d r á s a, kellően komoly alakítás vol', de nem találta el kellően a paraszt-arisztokrata

tipikus alakját; S á n d o r Emil (Tenger Ádám) jó vol', P ú s p ö k i Imre (C-ik Vendel mulat-tatott, A r d a i I l a sok igazsággal játszott s a pór Traviata egyénisége iránt részvétet tudott kelteni s magálltak helyüket P á l f i Irma (Katica), P é c h y K á l m á n (Szita Pista), N é m e t i József (Tömjén) T a k á c s J o l á n (Magda) stb. A színlapon örvendetes változás a név végére illesztett y betűk elhagyása, csak még a dupla ffeket kérjük kipusztítani, azután a hiusági filoxera e faja, teljesen kiveszett. — Közönség jól hangolva és közepes számmal volt jelen.

Helyi hírek.

— Esik a hó — másodvirágzás a hóvirágoknak, mint a hogy néha té felé másodvirágást érnek meg a valódi virágok és ki-virulnak a falombok. Hull a hó, fehér a világ s nem vigasztal egyéb a természet dermedésében, mint annak reménye, hogy a tavasz első lehelete elfűzi a tél jogtalan betolakodását. Csuf reakcionárius tél: a te havad és jeged nemzokára föllenged, mert e enyészeti a napfény, mely mint a szabadság fényes és elenálthatatlan!

— Debreczeni egyetem. Az egyetem tegnap egyikét kapta a legnagyobb alapítványoknak, melyeket az újabb időben tett e nagyfontosságú nemzeti ügy oltárára a hazafiak áldozatkészsége. A debreczeni első takarékpénztár a nagy célhoz méltó lelkesedéssel és bőkezűséggel szavazott meg 10,000 koronát az egyetemre. Az erről szóló alapító levél így hangzik:

„Alapító oklevél. Mely szerint a „Debreceni első takarékpénztár” bejegyzett részvénytársaság a debreceni ev. ref. főiskolának az egyes szakok egymásután fejlesztése által egyetemi rangra emelését és így a debreceni egyetem létesítését előmozdítani akarván, ezennel 10,000 korona, azaz tízezer korona alapítványt tesz. — Kötelezi magát a debreczeni első takarékpénztár bejegyzett részvénytársaság, hogy ezen tízezer korona alapítványi tőkét — a takarékpénztár 50 éves fennállásának emlékére a jubiláris év — vagy is az 1896-dik év folyamán a debreceni ev. ref. főiskola penztárába készpénzben — kamat nélkül — betízet. Azon esetben ha, a debreceni ev. ref. főiskola az egyetemi rangra emelkedésről önként lemond, avagy az ezen főiskolat fenntartó testületek vagy felettes hatóságok határozatilag kimondják, hogy ily irányu terekvesítiket teljesen beszüntetik, — fenntartja magának a jogot az alapító takarékpénztár, hogy alapítványi tőkéjével szabadon rendelkeznessék, azt egészben vissza is vehesse, önkényt értve, hogy a lejárt kamatokat az egyetemre fejlesztés céljaira a debreczeni ev. ref. főiskola kormányzósága szabadon és belátása szerint felhasználhatja s azok többé vissza nem követhetők. Mert a debreczeni első takarékpénztár részvényesait azon eszme lelkesíti ezen alapítvány tetelénél, hogy Debreczen sz. kir. város több százados büszkesége, a debreczeni református collegiumnak egyetemre fel-emelése dicső munkájában részesülhet. Kelt Debreczenben, a debreczeni első takarékpénztár bejegyzett részvénytársaságának 1894. február 20-én tartott rendes közgyűléséből. S z e p e s s y A n t a l közgy. elnök. K o m l ó s s y A r t h u r közgyűlési jegyző.

Vidékről is folyton érkeznek kisebb-nagyobb adományok. A patnoki népbank 30. Somogyi Gyula m o h a i községi jegyző 8 koronát és 88 fillért küldött. Lapunk más helyén emlékeztünk meg a debreczeni ügyvédi kamara által az egyetem létesítése érdekében megindított mozgalomról. Itt csak azt jelezzük, hogy a kamara által teendő alapítványhoz dr. K o l a János 1000, K o m l ó s s y A r t h u r 500, O s v á r t h Ferencz 200 koronával járulnak.

(Tenger Ádám)
Vendel mulat-
szal játszott s
ránt részvétet
yüket Pálfi
(Sziíta Pista),
kács Jolán
detes változás
elhagyása, csak
szítani, azután
kiveszett. —
szímmal volt

gázási a hó.
tőlé másod-
irágok és ki-
ó, fehér a vi-
ermészet der-
e, hogy a ta-
ogtalan beto-
l: a te havad
ort e enyész-
adság fényes

z egyetem teg-
alapítványok-
zett e nagyfón
hazafiak áldo-
takarékpénztár
és bőkezűség-
t az egyetemre
hangzik:

szerint a „Deb-
yett részvény-
planak az egyes
által egyetemi
eceni egye-
arván, ezemmel
na alapítványt
zeni első takar-
ársaság, hogy
két — a takar-
ak emlékére a
ik év folyamán
ntarába kész-
zet. Azon eset-
kőla az egyete-
lemond, avagy
tek vagy felet-
mondják, hogy
beszuntetik, —
alapító takar-
kéjével szabá-
ben vissza is
a lejárt kam-
szeljára a deb-
sága szabadon
s az k többé
debreceni első
on eszme lelke-
ogy Debreczen
kesége, a deb-
egyetemmé fel-
szesülhet. Kelt
takarékpénztár
1894. február
l. Szepessy
s s y Arthur

kisebb-nagyobb
k 30. Somogyi
koronát és 88
én emlékeznük
mára által az
egindított moz-
ogy a kamara
Kola János
Osváth

— **Az országos tanszerkiállítás előkészü-**
leteiről újabb érdekes adatokat közölhetünk.
A debreceni orvos egyesület magá-
ra vállalta, egy kiállítási gyermek-
szoba teljes berendezését s azt butorzzal,
játszó, házi ápolási és foglalkoztatási szerekkel
főlszereli. Szóval az orvos-egylet bemutatott
egy olyan mintaszerű szoba-berendezést, ami-
lyennek a gyermek-szobának kellene lenni, a
testi nevelés szempontjából. Az orvosi-egylet
azzal a tervvel is foglalkozik, hogy a tanszer-
kiállítással egyidejűleg gyermekkiállítá-
st is rendez. Az előkészítő bizottsághoz
tanintézetek részéről számos levélbe i tudako-
zódás érkezett az iránt, hogy akik tömegesen,
testületileg jönnek a kiállítás látogatására,
részeülhetnek-e a teszállásolánál és az él-
mezésnél valami kedvezményben? Az intéző bi-
zottság e tárgyban illető helyeken tájékozó lé-
péseket tesz s első sorban is a Göncy egyesület
debreceni járáskörét kéri fel a vidéki tan-
intézetek és testületek fogadására, általában
a házi gondai teendőik ellátására. — Az
eddigiekből következtetve, kilátás mu-
tatkozik arra, hogy a következő egyesületek:
az országos tanítói, az országos tanár egyesü-
sület, az országos tanító-képző tanári egyesület
és országos ötvös egyesület és az országos ev-
ref. tanító egyesület a kiállítás ideje alatt gyű-
léseket tartanak Debreczenben. A városi hatóság
fejével tárgyalások folynak az iránt is, hogy a
kiállításon megjelenő országos egyeteket, testüle-
tek fogadtatásával mimódon képviseltesse mag-
ját a város. — A kiállítás előkészítő bizott-
sága ma tiszteltette Kiss Áron püspöknel,
hogy támogatásával a közel egy millió lelket
számláló tiszántúli ev. ref. egyházkerület isko-
lájának részvételét a kiállításon biztosítsa. A
püspök a maga részéről a legmelegebb érdek-
lődését fejezte ki a nagy fontosságú ügy iránt
és megígérte, hogy a kerület áprilisi közgyűlé-
sének tárgyszózatába fölveszi a tanszer kiállítá-
st, mert ő is akarja, hogy a kerület iskolá-
méltóan jelenjenek meg ezen az országos ver-
senyen.

— **Személyi hír.** Pókay honvéd altá-
bornagy, adjutánsa Klein Gusztáv százados
kiséretében tegnapelőtt délután 4 órakor Deb-
reczenbe érkezett az itt állomásozó honvédség
megszemlélésére. Tegnap és ma délelőtt a kaszár-
nyákat, irodákat, istállókat nézte sorra s az ott
tapasztalt rend felett meglepedését fejezte ki a
tisztikar előtt. Az altábornagy holnap utazik el.

— **Vályi Árpád** 48-as és függetlenségi
párti képviselő egészségi állapotáról a legör-
vendetesebb hír érkezik Bécsből. Vályi Árpádot
a múlt őszszel ideges bántalmak támadták
meg, úgy hogy az aggódó család Bécsbe utazott
vele s ott Kraff Ebing hirneves ideggyógygyógy-
kezelésére bízták. A teljes gyógyulás nem so-
kára be is következett s Kraff Ebing kijelen-
tette, hogy Vályi Árpád egészségi állapota tel-
jesen helyreállott és bátran megkezdheti sokol-
dalu tevékenységét. Vályi Árpád mindazonáltal
egy hónapot még az üdülésre fog fordítani s
s csak azután foglalja el helyét a képviselő-
házban. Az örvendetes hírt Kiss Albert be-
szélte szombaton a képviselőház folyosóján. —
Levelet kaptam — így szölt — az öreg Vályi-
lyitól. Azt írja, hogy ő, aki egész életében
függetlenségi volt s mindig azt óhajtottá, hogy
a magyar főváros diadalmaskodjék Bécs fölött
most késő aggságában annak kénytelen örven-
deni, hogy az osztrák főváros diadalmaskodott
Budapest fölött. Mert míg a magyar orvosok
reménytelennek mondták fiának állapotát,
addig a bécsi orvosok semmit sem mondtak,
hanem teljesen meggyógyították Árpádot.

— **Lelkész választás.** Tegláson tegnap
töltötték be a Sáfány Zsigmond halála által meg-
üresedett ref. lelkeszi állomást. A teglásiak
egyhangúlag Csapó Péter debreceni segéd-
lelkészt választották meg, aki mint főt, Kiss
Áron püspök káplánya egyházi szónoklatai által
kivívta magának a debreceniek becsülését, ra-
gaszkodását is. A teglásiak derék papot nyer-
nek Csapó Péterben.

— **A csapó utcai bank a jövő hó 18-án**
fogja megtartani évi rendes közgyűlést. Mint
értesülünk, a múlt évi mérlege igen kedvező
eredményre zárult; az igazgatóság nyereség-

felosztási javaslatában 8%-ot ajánl osztalékra
s a különböző tartalékok gyarapításán kívül
2000 fittal a kártartalékot fogja növelni.

— **Hym. n. Diamandi** József h.
bőszörményi, részvénytársaság takarékpénztár
pénztárnoka március hó 3-án tartja esküvőjét
Gencsy Proská kisasszonynyal Gencsy
Sándor sz. somlyói polgármester kedves és mű-
velt leányával.

— **Adakozás.** A Pócsi-árvák fölségelésére
özvegy Révész Bálintné urhölgy egy forintot
adott át szerkesztőségünknek; rendeltetési helyére
juttattuk el.

— **A kereskedelmi betegsegélyző pénztár**
igazgatósága tegnapi ülést tartott. Lefolyását
holnap közöljük.

— **Gyilkos sertés.** Tegnap reggel az O-
dód pusztán egy sertés halálos sebet ejtett egy
13 éves fiúcskán. Kocsány Andrásnak hív-
ták a gyermeket, ki a Kiss István ondódi
tanya földjén sertéseket őrizett. Közeli hozzá
a Szabó Sándor földjén egy másik sertés nyáj-
leg-lészett, melyből egy kan átfutott az ő ser-
tései közé. A gyermek odament s botjával el-
akarta kergetni. A sertés azonban neki fordult,
vérben forgó s emekkel rárohant és agyarával
a fiú basát végig hasította. A gyermek eszmé-
letlenül esett össze. Dr. Kenéz Gyula II.
ker. orvos konstátálta, hogy a fiú csak bőreit
teljesen összetépte a tenevá s nem lehet meg-
menteni. Déután meg is halt a gyermek s most
a közközház halottas kamrájában fekszik. Az
ügyet a kir. ügyészség fogja vizsgálat alá venni.

— **Elveszett.** Pénteken este a színházba
menés idejében Hatvan utcától a színházig ve-
zető úton (esetleg a színház előcsarnokában)
egy értékes strucc-toll leegyez. A meg-
találó felkérte, hogy azt a Hatvan-u. 1094.
sz. házhoz dr. Tüdös Kálmán orvos lakására
vigye, hol illő jutalomban részesül.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Debrecen, február 26.

A képviselőház ülése.

— Érk. d. u. 2 ó. 30 perckor. —

A képviselőház mai ülésén **Tódor**
József, a képviselőház egyik római kath.
lelkész és dissidens szabadelvűpárti tagja
különösen Darányi Ignácot támogatta meg
s élesen foglalkozott a sokat emlegetett
komáromi gyűléssel.

Gróf Bethlen Gábor szólott most
a polgári házassági törvényjavaslat ellen,
ezután nagy érdeklődés közt kezdett szó-
lani a miniszterelnök.

Dr. Wekerle Sándor kormányel-
nök tárgyilagosan esetele a fennálló vi-
szonyokat. Rámutat a felekezeti isko-
lákra, mint a melyek valódi fészkei a
vallások közötti gyűlöletnek. Ezt a gyű-
löletet egyes katolikus papok még az
elkeresztelési rendelet létrejötté e őt
hirdették a szószékről. A kormány so-
kára palliative igyekezett a helyzeten
javítani, végre azonban a katolikus kle-
rus igazgatásai oly fura hágtak, hogy az
állam és egyház különválasztása elma-
radhatlannak bizonyult. Ezt jelenti a
polgári házasság behozatala,
a mely nem csak a liberalizmus követé-
ménye, hanem elsőrendű állami szükséglet
is. (Szünni nem akaró tap-
s és éljen-zaj.) Ezután szónok nyilat-
kozik a kath. egyházi autonómjáról,
mellyel szemben bevándorok a folyamat-
ban levő előmunkálatok és tárgyalások
eredményei. Kimutatja, hogy az anya-
könyvek állami vezetése különösebb ter-
hekkel járnai nem fog.

A miniszterelnök nagy fontosságú
szónoklata d. u. 2 órakor még tovább
folyik.

A liberalizmus ellen.

— Érk. d. u. 2 ó. 40 p.-kor, —

A komáromi lib-rális katolikusok tegnap
gyűlést tartottak s visszautasították a főváros-
ban tartott katolikus nagygyűlés határozatait.
A budapesti liberalis nagygyűlésre küldött-
ségét menesztették.

Bizalmatlanság Meszlényinek.

Érk. d. u. 2 ó. 40 perckor.

A csákvári (Fejérvármegye)
kerület választói bizalmatlansá-
got szavaztak **Meszlényi Lajos**
képviselőnek az egyházpolitikai reformokkal
szemben tanúsított magatartásáért.

Bécs polgármestere meghalt.

— Érk. d. u. 2 ó. 40 p. —

Prix bécsi polgármester mára virradó
éjjel meghalt.

Öngyilkos sikkasztó.

— Érk. d. u. 2 ó. 40 p. —

Ferles, ki az állami cassából
100.000 forintot sikkasztott, a börtön-
ben öngyilkosságot követ-
tet t el.

Kovács József jubileuma.

— Érk. d. u. 2 ó. 40 p.-kor. —

Dr. Kovács Józsefnek, a m. kir. tud.
egyetem hirneves sebészeti tanának jubileuma
tegnap nagy ünnepek közt folyt le. Jelen
voltak azon gróf Csáky, Hieronymi
Fejérváry és Szilágyi miniszterek is.

A helyzet Szerbiában.

— Érk. d. u. 2 ó. 50 p.-kor. —

A mozgósítási hírekkel összefüggőleg
és hitelt érdemlő helyekről köportálják,
hogy Szerbiában az alkot-
mányt felfüggesztik s azt
március 6-án hirdetik ki.

Mulatságok.

I.

A dalegylet hangversenye.

Tegnapelőtt, szombaton folyt le színhá-
zunkban a debreceni dalegylet hangverseny-
cykusának harmadik estéje, mely alkalommal
— ismét zsufolt nézőtér, fényes és lelkesült
közönség előtt — a pénteki műsor ismételtetett
meg egyes számok változtatásával.

A hangversenyt ezuttal is a katonai zene-
kar nyitotta meg **Rossini** „Don Juan“-nyitá-
nyának előadásával. A jól figyelmeztet zene-
kar vezetőjét, **Cappek** karmestert tapsok és
éljenek jutalmazták.

Ezt követte **Waber K. M.** „Zongora concert-
je“, melyet — a katonai zenekar kísérete mellett
— **Steinacker** Viola k. a. adott elő. A
„Steinacker“ név igen előnyösen hangzik váro-
sunkban mindenütt, ahol dalolnak és zenélnek.
Steinacker Viola tegnap új dicsősé-
get szerzett ennek a derék zenei névnek.

A dalegylet — **Mácsay** Sándor kitünő
vezetése mellett — ezután szombati sikereit
örte el **Lányi Ernő** magyar népdal-egylet-
gének előadásával.

Az I. szakaszt befejezte „A pünkösdi
királynő“ képlete. A jól rendezett szingazdag és
az abban résztvevő hölgyek által oly vonzóvá
tett látványtól a közönség csak annak több-
szörs megismétlése után akart megválni.

A második szakaszt Friedmann József, Márton Imre, Hites Lajos és dr. Forrai András urak vonós-quartettje képezte; a közönség szünni nem akaró tapsai jutalmazták Huber „Sz'zat“-ának előadásáért.

Ezután következett Erkel férfi karának megismétlése nyolc cimbalommal s a dalegylet énekével, Mácsay karmester vezénylete mellett. Az előadásban részt vett hölgyek és urak éppen azt a frenetikus tetszészajt idézték elő, melyben szombaton volt részük. Ők is megismételték előadnivalójukat.

Pancla „Symphoniá“-ja jött most s abban Széll Mariae és Galyasy Paula kisasszonyok nem csak elbűvölő szép jelenséget képeztek, de bebizonyították, hogy a megelőző nap rossz híre nem egyéb babonánál, mert játékuik gyakorlottsága és ügyessége még fokozta a péntek esti fényes eredményt. Főlöszleg hozzátenünk, hogy a közönség kérte e szám megismétlését s nem volt az ovációkban hiány.

A III. szakasz ismét várva-várt száma volt a hangversenynek. A „Tiz leány egy férj sem“ előadásával vette kezdetét. A főszereplők közt Bernáth Flóra (Szidi) ismét ragyogtatta a maga pompás jó kedélyét s énekével is csupa szépet és kellemest produkált. A derék műkedvelő csapat szeretetreméltó primadonnája a betétet képező magyar népdalokat s nagysikerrel adta elő. Cziffer Nándor (Kakasti) pompás jó kedvében volt, jóízű rögröngzései pedig arról tanuskodtak, hogy a színpadon teljesen otthon érzi magát. Mikor a reggelizés jelenetében pezsgős pohárral a kezében s a közönség felé fordulva elmondotta toasztját, amelyben a létesítendő debreceni egyetem eszméjét éltette, a sikerült ötletet a közönség tüntető taps- és éljenzaja jutalmazta; élő jele annak, hogy ezen ügy milyen népszerű Debreczenben s mennyire szívén hordozza azt a közönség. Súlyom tenorista (Páris) éneke is tetszést aratott, a tiz leány pedig az operette második részében táncsal, dallal, zenével és szavalattal ragadta el a közönséget. Mondanunk sem kell, hogy az este szerepelt hölgyek sem maradtak virág nélkül s a közönség, a látottak és hallottak kellemes impressiói közben, nem feledkezett meg az impressárió, Márk Endre érdemeiről sem.

Bezárta a hangversenyt a zenede leány-növendékeinek éneke, Gaal „Tavaszi szerelem“ című női karának előadásával. Friss, üde hangok, jó iskola, vonzó megjelenés tették kedvessé ezt a műsor-részletet.

A concert 1/2 11 órakor ért véget, előbb, mint pénteken. Örvendünk, hogy úgy a debreceni egyetem, mint a dalegylet tőkéje bizonyára szép összeggel gyarapodott a hangverseny jóvödelméből, valamint örvendünk annak is, hogy a három hangverseny alkalmából Debrecen társaskörének oly kedvező képét nyertük, tapasztalva, mennyi képzettség, magas színvonalú művészi izlés és mennyi önzetlen buzgalom és lelkesedés lakik itt a szivekben és elmékben! Örvendünk végül annak, hogy volt, aki mindezt felösmerte és nemes célok emelésére felhasználni tudta!

A hangversenyekéhez hasonló sikerű táncmulatság fejezte az eredményekben gazdag két estét. A szombat esti hangverseny, után a résztvevők — alig néhány kivétellel, kik már előbb egy másik estélyre ígérkeztek el — az „Aranybika“ vendéglő dísztermébe vonultak, hol ekkorára már az asztalok terítve voltak. Az egész nagy terem tele volt rakva asztalokkal

és az asztalok sűrűn körülülve. A Rác z Károly zenekara csakhamar ráhuzta, mire vig csevegés és az evőeszközök vidám csörgése, poharak esendülése közt folyt a vacsorázás. Márk Endre, a dalegylet öröklő buzgólkodó elnöke, a kinek figyelme mindenre, a legapróbb részletekig kiterjed, ez alkalomra is c-inos meglepetésben részesítette a hangversenyen körműködött kisasszonyokat. Izléses, majolika edényekbe elhelyezett, élő dísznövényeket sorsoit ki köztöttük. A számokat Bacsó Margit k. a. húzta ki; nyertek Géva Veronka, Beér Ilona, Medgyessy Piroksa, Buzás Erzsike, s a legszebbet a főnyereményt, egy gyönyörű példány pálmát Bekényi Ilona k. a. nyerte meg.

Az elnökök ezután poharat emelve köszönetet mondott a körműködőknek a jótékony cél iránt tanúsított szíves és mindvégig szorgalommal párosult buzgalomukért. Kiemelte a többi közt a Bernáth Flóra és a „Tiz leány“ érdemeit, s az összes résztvevőkre ültet poharat. Hatalmas éljenzés zúgott fel az elnök szavaira, mire a dalegylet tust énekelt.

Majd Bereck Lajos a „Debreceni Ellenőr“ belmunkatársa köszöntötte fel Márk Endre elnököt, a kinek — ugymond — szükségtelen ez alkalommal a közügyek terén szerzett bokros érdemeit elősorolni, elég ha a legközelebbi, az egyetem érdekében kifejtett buzgó, odaadó munká kodását hozza fe, s nem kímélve időt, fáradságot, Márk Endre mindent elkövetett, hogy a hangverseny sikere teljes legyen. A fényes sikerből Márk Endré a legfőbb érdem, őt illeti a közvélemény hála.

A vacsora után a középről félrehúzták az asztalokat, helyet csinálva a táncoló pároknak. Városunk előke ösegei közül ott láttuk gróf Dégenfeld József főispánt, Széll Farkas kir. táblai tanácselnököt, Mérey Ottó, Nyers Lajos, Unger Gusztáv kir. bírókat, dr. Sárváry Gyula v. t. főorvost, Rottler Béla, Hrehuss Viktor, Deák Ferenc. Ujhelyi András törv. bírót és még számos notabilitást.

A megjelent hölgyek közül sikerült feljegyezni a következőket:

A sszonyok: Ámment Ferencné, dr. Bakó Józsefné, Bekény Péterné, Beér Kálmánné, Buzás Elekné, Budaházy Gáborné (Sámson), Cserni Ferencné, Fráter Árpádné, Gerster Kálmánné, Géva Ernőné, öz. Harsányi Sándorné, Hrabowszky Endréné, Hrehuss Viktorné, Deák Ferencné, Földessy Lajosné, Lux Albertné, Joó Istvánné, Kálmánchey Mórné, Koncz Elekné, Mácsai Sándorné, Márk Endréné, Mayer Emilné, Mérey Ottóné, öz. Medgyessy Sándorné, Montay Gáborné, Molnár Imréné, Nagy Andrásné, Nyers Lajosné, Paraszky Gyuláné, Pásztor Sándorné, Rottler Béláné, Sámly Béláné, dr. Sárváry Gyuláné, Schaitl Józsefné, Schmiéd Ágostonné, Steinacker Sándorné, Sebes Györgyné, Solymossy István hadnagyné, Széll Farkasné, öz. Szepessy Andrásné (Miskolc), Szöllösy Imréné (Földes), Szabó Mihályné, Szedlák Józsefné, Tamás Ferencné, Ujhelyi Andrásné, Unger Gusztávné, Vecsey Imréné, Zivuska Ferencné stb.

Kisasszonyok! Bernáth Flóra, Amment Augustya és Erzsike, Bacsó Margit, Bekény Ilonka és Juliska Beer Margit és Ilonka, Buzás Erzsike, Buzás Ilonka, Budaházy Anna (Sámson), Cserni Berta, Elek Anna (Szepesmegye), Fényes Olga (Székelyhid), Galyasi Paula, Farkas Szeréna, Földessy Vilma, Fráter Irma, Gódnéyi Ila, Harsányi Emma, Hosszafalussy Emma, Joó Irma, Géva nővérek, Kósa Róza, Liebman Etelka (Kassa), Kálmánchey Irén, Lux Olga, Mayer Olga, Mayer Blanka, Mérey Ottilia, Medgyessy Piroksa, Montay Piroksa, Molnár nővérek, Nagy Irma, Jerney Margit, Pásztor Lujza, Sárváry Adélka, Scheitl nővérek, Schmiéd nővérek, Steinacker Viola, Széll Marianna, Székely Vilma, Szepessy Aranka (Miskolc), Szöllösy Margit és Klemma (Földes), Szabó Ilonka, Szedlák Ilonka, Tamás nővérek, Temesváry Hella (Budapest), Ujhelyi Emma, Unger Aranka és Margit, Zivuska nővérek stb.

A kitünő kedvvel folyt mulatságnak a reggeli 5 óra vetett véget. Minden ifju szív

mélyén egy transparent lobogott Márk Endre éltetésével, mert a ki az ifju sziveknek örömet és nemes élvezetet nyújt, az virágokat ültetett és a tavaszt ajándékozta meg.

II.

A függetlenségi párt bálja.

(Thaly Kálmán a Kossuth leveléről.)

A debreceni függetlenségi és 48-as párt szombaton este fényesen sikerült táncmulatságot rendezett, melyen megjelentek Thaly Kálmán és Szina Gyula orsz. képviselők. Ott voltak továbbá Király Gyula tb. tanácsnok, Kovács József, Benke István, dr. Bakonyi Samu, Otrókosi Végh János egyházi algondnok, dr. Burger Péter, Jeney Miklós, Kertész János, Kertész Mihály pártelnökök, Nagy Balint stb.

Az estének legérdekesebb mozzanata volt a Thaly Kálmán pohárköszöntője, melyben a jelenlegi politikai helyzetéről nyilatkozott; főlemítette, hogy mikor a függetlenségi párt körben szakadás állott be, ő azokkal tartott, a kik akkor az elvek megóvásának tisztességeért onnan kiléptek. Ő már akkor kifejezte, hogy ezek a surlódások mielőbb meg fognak szünni. Most a függetlenségi és 48-as pártnak az elvekhez való ragaszkodása erősebb mint valaha volt. Az egyházpolitikai javaslatokról szólván, úgy nyilatkozott, hogy 900 éves institutiók átalakítására irányuló akciónak a kezdet nehézségeivel kell küzdenie. — Épen azért nemzetünk gondviselése áldásúll kell tekinteniünk azt, hogy egy Kossuthot adott, ki az utolsó órában is hallja hatalmas szövegét. Kossuth legutolsó levele után a függetlenségi és 48-as párt magatartása az egyház politikai reformokkal szemben teljesen tisztázva van. Ez a levél az eddig ingadozókat megerősítette és igen kevesek kivételével azoknak a meggyőződésében, akik eddig egy vagy más okból a javaslatok ellen foglaltak állást, olyan lényeges változást idézett elő, hogy most már ezek is a reform híveivé lettek. A liberalizmus támogatóinak számát megszaportotta ez a levél.

A maga álláspontját nem szükséges ismertetni. Tudva van róla, hogy a Magyarország függetlenségének és a hamisítatlan szabadelvűségnek tántoríthatatlan híve. A pártnak nagy számmal jelenlévő tagjai több ízben viharos éljenzéssel és tapssal szakították meg a képviselő beszédét.

A négyeseket — a Zsiga Józsi zenéje mellett — mintegy 80 pár táncolt.

III.

Piknik a „Margit“ fürdőben.

Fényesen sikerült pikniket rendezett szombaton este a „Margit fürdő“ tánctermében Sárosy László honvéd huszár hadnagy. A kellemes táncmulatság a melynek sikere érdekében a rendező már hetek óta mindent elkövetett, reggeli 8-ig tartott a fáradhatlan Magyar testvérek zenéje mellett.

Ott voltak: Antal századosné, Bobory Györgyné Gerzon Ödönné, Borhy Györgyné (Gyöngyös), Balási Ilona, Bethlen Sarolta grófnő, Dobos Kálmánné örnagyné, Irinyi István doktorné, Lónyayné Wangerheim Celesta báróné, Markos Ilona, Péchy Istvánné, Szinyey Mersé Béláné, Schozné Zalay Paula, Antal Erzsike, Bobory Margit, Csáky Ilona grófnő, Dégenfeld Anna és Mariska grófkisasszonyok, Gerzon Adrienne, Huzly Luíz, Péchy Ilona, Matkovich Anna, Zalay Gusztáv. Megjelentek továbbá Pókay altábornagy (Bpest) Reviczky tábornok, Bíró ezredes, Karap Mór Decleva, Görgey és Dobos örnagyok, Szügyén János, Szinyey Mersé Kálmán, dr. Medve Zoltán, dr. Irinyi István, Vályi István, gróf Festetich Pál, Szuhányi Ferencz, Miskolczy Lajos, Fényes Imre, Korányi Frigyes, Treisinger százados, Révész, Stéger, Julek, Dóro főhadnagyk, Mengersen, Dobay, gróf Sztáray Tasziló, Király Dezső, gróf Dégenfeld Ottó, Kallidova, Revicky hadnagyk, Ujfalussy, Rajky Hatfalusy tiszt-helyettesek.

A táncrend mely feltűnő izléssel volt kiállítva, cartouchet ábrázolt, első fém lapján „I. F. J.“ betűkkel, hátsó oldalán „Pique nique 1894. február 24“ felirással.

Apró-cseprő.

* Megkülönböztetés.

— Mikor hallottál hírt a nagybácsiról?
— Csak tegnapi. Képzeld, a szegény öreg „elpatkolt“.

— Remélem hogy örököltél utána?
— Dehogy Hisz akkor „meghalt“ volna!

* Udvarias vádolt.

— Ugy látszik, mintha már láttam volna? Ugy-e hogy nem először van már itt?
— Elnök ur nem téveds most bevalhatom, hogy csakis a viszonlátás édes öröme miatt tértem ide vissza.

* Élvezet.

Férj (feleséghez); Uj ruha 35 forint, cipő és ernyő 10 forint, három fogat huzattal, 15 ft. Mégis csak sok! Milyen pazar asszony vagy te! Egyetlen hónapban 60 forintot adtál ki a saját élvezetedre.

Sokszor elég egy kis tekintet,
Egy röpke szó elég nekem,
Ugy érint, mint a süvöltő nyíl
S fájó sebet üt lekemen.

Tudom, az idő meggyógyítja,
Lassanként meggyógyul a se,
De l-kem bizalmatlanabb lett.
S szívem a óta kérgesebb.

Már má feledtem, hogy mi történt,
El-elmosódik minden ok,
De ahol habotáz az élet:
Szívem egyszerre felzokog.

S pohár közt, dözsöl a zajában
Ülök sápadtan, hallgatag
S érzem hogy megmozdult szívemben
Az ott lappangó nyíldarab . .

Enródi Sándor.

Ismerek egy provencai mondát, mely azt állítja, hogy minden hulló csillag egy tévelygő asszony, ki a paradicsomba igyekszik. A szerelem paradicsomába, teszem hozzá én, a hová egy bátor férfi akarata varázsolja, mely oly mindenható, hogy még a leg törvényei is meghajolnak előtte.

Lidermann.

Művészet, vagy szerelem, e kettő közül egynek lenni kell, mert különben megőrülnék. A művészet kék, a szerelem rózsaszínű üveg, a melyen át a világba nézünk. Válasszon egyet a kettő közül, vagy még jobb, válassza mindkettőt és jól fogja magát érezni.

Vrhlicky.

* Gyümölcsérelés télen Franciaországban nagyon jól értenek ahhoz, hogy kitűnő csemegegyümölcsöt tálaljanak fel az asztalra. Csak hogy ott egész más bánásmódban részesítik a gyümölcsöt, mint nálunk. A mikor az alma vagy körte a fán annyira érik, hogy a magja feketedni kezd, akkor leszedik, gyapjutarakó közé teszik és ott tartják három hétig. Akkor teszik el a gyümölcsöt teletésre E célra fagymentes, fütetlen helyiséget választanak. Az ily módon preparált gyümölcs kitűnő izt és színt kap. El-fogyasztani természetesen csak akkor lehet, ha az érés ideje megjött. Nálunk is természetnek és fogyasztanak almát és körtét bőségesen. Jó lesz tehát megjegyezni, hogy a Jaeger tanár gyapjutarakószere nem csak az embereknek, hanem a gyümölcsnek is egészségére válik.

Közgazdaság.

Lótenyésztés.

— A debreczeni állomáson beosztott ménak leírása. —

A tavaly 1894-ik évi Március első napján kezdődő és négy hónapig tartó rendes fedeztetési állomásra, a debreczeni m. kir. méntelepben, kiválasztott hét darab ménnek, valamint a Steinfeld Mihály ur által kibérelt „Csábitó“ angol telivérnek származása és egyéb ide vonatkozó tudnivalók több helybeli lapban már közöltetvén: én, ezen nyolc darab ménnek testalkata — átörökítési tekintetből — legfontosabb részleteink, az én igénytelen nézetemmel meg egyező taglái leírását, és arra alapított legváltozatosabb tenyésztési célokhoz való használati képességét, vagyok bátor gazdatársaimmal, a következő sorokban ismertetni:

A „Csábitó.“ Hatalmas, arányos, erős külém. elég száraz egyenes fej, élénk kifejezésű szemek, kis fülek, elegendő hosszú és erős karcsu nyak, igen szépen kiemelkedő, a hátba mélyen beuyuló mar, egyenes erős hát igen jó kötés, igen szép hosszú és elég széles far, magas tűzött fark (a mi igen régi nemesített fajra mutat), széles szűgy, mély melkas, igen jól ivelt bordák, szép henger has, hosszú igen szépen dült vállak hosszú, igen szép izmos karok. széles erős térdek, rövid, erős, jólalnt lábszárak, rövid erős csüdök, igen szép izomtelt combok, széles erős csánkók jellegzik. Járása jó, ugy tért foglaló. Mint telivér angol futó faj, az ily telivér és a már nemesítésnek indult félvér jó anyakancák ivadékaiknak még magasabb nemesítési fokra való emelésére nagyon alkalmas.

A többi hét darab ménnél is habár nem oly nagy mértékben, mint a fent jelzett „Csábitó“ meg lévén a jó test részek, és a jól-bel-ső tehát: ezen hét darab mén a legnagyobb mértékben a gazdasági, katonai és egyéb köz-szükségleti különböző igényeknek felel meg. Nevezetesen:

2. 709. sz. Routier Nónius lépés munkára, ekék, gépek, ágyus szekér elé és más teher hordásra termett tartós igás faj.

3. 185. sz. Fáklyás: Vadászatra és könnyű lovas katonaság alá jó eredménynyel használható.

4. 671. sz. Kengyel Gidrán: főrangú urak fogataiban szép akciója és tüzes mozgékonyága és tekintélyes kinézése által, a nézést bámulatra ragadja.

5. 104. sz. Ozmán Pashaszeli jó erkölcsű és biztos lovaglási természetű fogva, családi biztos kocsiszásra, könnyű szekerezésre is, valamint szarvasmarháknak, a hortobágyi legelőre és vissza és vásárookra hajtásra is, a legjobban alkalmazható.

6. 308. sz. Nónius XVI. a 2 pont alatt jelzett használati képességgel felruházott ló.

7. 322. sz. Bán: igen magas véru, — majdnem telivér angol, igen kellemes mozgású és elegáns kinézésű paripa mén.

8. 647. sz. Ókigyó: magasabb rangú katonaszeker harcászati gyakorlatnál, — mint tartós természetű lovat sikerrel használhatnák.

Mindezeket vegyük figyelembe gazda társaim, s különböző használati céljaikhoz képest, párosítsák tenyésztési kancáikat; előzőleg azonban az okszerű lótenyésztés elveit a legjobban ismerő — méntelepbeli — tiszt és állatorvos urak és részbeni jót akaró tanácsadásait is kérjék ki, mert a helyes párosítás, a jó lótenyésztés sikerére nagy fontossággal bír.

Koszorús Lajos,

ügyvéd, földbirtokos, gazdasági egyesületi tag.

* A dohányzó Magyarország. A dohány-fogyasztás hazánkban évről-évre jelentékeny arányokban fokozódik s ennek megfelelően emelkednek a dohányjövédék bevételei. Ez az emelkedés nagy mértékben mutatkozott a múlt évben is. Mint az eddig összeállított adatokból kitűnik, kerek számban harminc millió forintra

ment a múlt évben dohányjövédék címén a kincstár tiszta jövedelme (a mi az előző évhez képest több mint két millió forintnyi bevételi emelkedésnek felel meg). Az egyes dohányne-mek közt legnagyobb volt az emelkedés a szivar-fajoknál. Nem kevesebb, mint hetven millió darab szivarral gyártottak többet a múlt évben, mint az előző év alatt. Magyarországon még soha nem fogyasztottak el annyi szivart, mint tavaly.

A kis lutri huzásai.

— Február 25-én. —

Bécs :	53.	10.	59.	26.	64.
Grác :	3.	21.	67.	81.	34.
Temesvár :	34.	55.	56.	71.	44.

Szerkesztői posta.

Eltha. Pácskat Lajos most Szék-sfélérvárra ment. A Róder nővérek hangversenyéről még nem értesítettek a színházból. Hogy a hangversenyekből most ki jut Debrecennek, az csak arra mutat, hogy itt sokat adnak a jó harmóniára!

B. F. Vértessy Ida k. a nem rokona Vértessy Arnoldnak, hanem leánya Vértessy István v. főjegyző urnak.

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 119. sz. VI. Kis bérlet 19. szám.

Hétfőn, Február 26-án

K. Kopácsy Juliska felléptével, páratlan bérletben:

ÜDVÖSKE.

Operette 3 felvonásban. Irta: Duru és Chivot. Zenéjét szerzette: Audran.

Kedden február hó 27-én:

K. Kopácsy Juliska föléptével, páros bérletben:

Orpheus az alvilágban.

Bohózatos operette 4 képben. Irta: Cremieux. Zenéjét szerzette: Offenbach.

MŰSOR:

Szerdán, február, 28-án: „A libapásztor“. Forrai operetteje. (Páratlan bérletben, K. Kopácsy Juliska felléptével.)

Csütörtökön, március 1-én: „A libapásztor“. Forrai operetteje. (Itt másodsor, páros bérletben K. Kopácsy Juliska föléptével.)

Pénteken, március 2-án: „Hamupipóke“, látványos színmű. (Gyermekekölés, páratlan bérletszünetben.)

Szombaton, március 3-án: „A libapásztor“. Forrai operetteje. (K. Kopácsy Juliska föléptével, páratlan bérletben.)

Vasárnap, március 4-én: „A libapásztor“. Forrai operetteje. (K. Kopácsy Juliska föléptével, páros bérletben.)

Kiadó és lapfőadó: János

„Gsekonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Nyilttör.)*

Dohnál Ferencz

cs és kir. százados

eljegyezte

első férjétől Bene Bertalantól törvényesen elválasztott

Szikszi Esztikét

Polgár Szikszi Gábor leányát.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vár-utczán 353 sz. a. házban
három lakosztály

1894. MÁJUS 1-től
kiadó.

1 lakosztály 6 szobával, 1 lakosztály 4 szobával és 1 lakosztály 3 szobával.

Értekezni lehet a tulajdonossal
Egyháztér 344. sz. a.

Eladó kert.

A sesta-kertben két nyilas
jó karban levő

Szőlős-kert

kényelmes nyári lakással
eladó.

Értekezni lehet Gál Eleknel,
Széchényi utca 1786 sz. alatt, vagy
Nagy Péterfia-utca 840 sz. alatt.

Magbüköny

mintegy 60 métermázsas eladó
Rosenfeld Salamonnál P.-Ladányon.
Ára métermázsánként
8 frt 75 kr.

Az Alsó-Nyirvidéki vízlecsapoló társulattól.

12 sz.
1894.

HIRDETMÉNY.

A társulat múlt évi december hó 18 án tartott ülésében elhatározta, hogy Konyár, Derecske, Tépe, Berettyó Ujfalu, Szent Péterszeg- és Gáborján községek határaitban az ártérfejlesztést megújítja.

E végből felhívtnak a társulati tagok s a bevonandó községek birtokosai, hogy felszólamlásaikat a vízjogi törvény 104. §-ában foglaltakhoz képest a községekben ez időben történő kihirdetéstől számított 15 napon belül a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszter urhoz czimezve alulírotthoz kötelesek benyújtani, mert későbbben beérkező felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Debreczen 1894. Január hó.

Simonffy Imre,
kir. tanácsos társulati alelnök.

798 ki.
1894.

Pályázati hirdetmény.

Hajdúvármegyébe keblezett Szovát községben lemondás folyán üresed sbe jött **jegyzői** állásra pályázat hirdettetik.

J a v a d a l m a z á s :

1. Természetbeni lakás.
2. Készpénz : 200 forint.
3. 65 hold (1100 □ ölével) szántó-föld egy tagban.
4. 10 hold legelőiletmény a közlegelőből (1200 □ ölével számítva.)
5. Szabályrendeletileg megállapított munkadíjak.

Felhívtnak azon okleveles jegyző urak, kik ez állást elnyerni óhajtnak, hogy pályázati kérvényüket a választást, vagyis f. évi márcz. 9 ikét megelőző napig alólírott főszolgabíróhoz adják be.

Nádudvar, 1894. február 20.

Nábráczky
fősz. gabiró.

Kaszanyitzky Endre

Debreczen, főpiacz 1900.

Nagyválaszték és jutányos árak mellett ajánl

Porzellán, Chinaezüst,
Bronz- és Majolika ujdonságokat,

Ditmár, Brüner s hazai gyártmányu
asztali és függő lámpákat, nap- és villámégőkkel,

porzellán, ét-, kávé- tea-

ugyszinte mindennemű

üveg- ivó- és likörkészleteket.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek.

— Árjegyzékkel kívánatra b'rmennyire s olgálok. —

C z u k o r.

K á v é.

R i z s.

D Ö M Ö K B É L A

fűszerkereskedő

DEBRECZEN, Plac- és Teleky-utca sarkán.

Ajánl legjobb minőségű **fűszer árukat**, legfinomabb Ananász, Jamaica, Cuba és Brazíliai **rumot**, legfinomabb császárkeverék, Orosz, Caraván, Peccó és Mandarin **theát**. Legfinomabb magyar és francia **cognacot**, valódi erdei **szilvóriumot**. Kiváló finomabb schweiczi csokoládét, csokoládé bonbont, Salon és más többféle cukorkákat. Kiváló finom Erdei faj almákat és tiszta akáczfa virág mézet. Ementhali, Imperiál, Hagenbergi, St. Gervais Groi **sajtot** és Liptói turót, Többféle csemege halat, va'amiat minden itt fel nem sorolt fűszer és csemege árukat a legjutányosabb árban. Naponta friss pergelésű és darált kávé.

G ő z m a l m i l i s z t r a k t á r.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.t. nyomása. 1894

Valódi amerikai petroleum.

Szepességi és Stockerói főzelekék.